

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakolcza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Po vojne.

Obrázok z dejišťa macedonských bojov.

V Macedonii, na bulharských hraniciach, zúri krvavý boj medzi divokými bašibozukami a medzi macedonskými povstalcami. Boje neprestávajú ani po návšteve Carovej vo Viedni, ani po výstražných nótach Rakúsko-Uhorska a Ruska. Povstalci sa držia, v malých oddieloch napádajú turecké vojsko, vrhajú medzi nich dynamitové pumy a keď zjaví sa väčší turecký oddiel ustúpia do hôr a čakajú až turecké voje odtialnu alebo sa niekde utáboria aby ich napadli zase.

Turci prevádzajú s ubohými zajatcami veľké ukrutnosti, márnia deti a starcov, hanobia ženy, pália dediny a takýmto spôsobom prevádzajú slúbené reformy. Turci prepadli u Gradoboru s veľkou presilou malý oddiel povstalcov a porúbali ho. Mrtvolý bodrých junákov, zomevších hrdinsky za vlasti a slobodu ležia v radoch pokladené a tureckí vojaci dívajú sa na svoje dielo. Nad mrtvolami vznášajú sa krkavei.

Po obračkách.

Nakopali sme sa, napracovali sme sa celé jaro a leto a po veľkých námahách a prácach tento týždeň sme si našu úrodu vo vinohradoch posbierali. Úroda slabá, tak asi polovica toho, koľko v priaznivejších rokoch býva a otázka veľká, či ozať budeme v stave aj to máličko čo máme, zpeňažiť?

Naše skalické víno toho roku je veľmi drahé, keď si zarátame všetky práce, tovarychy, daň atď. vyjde nám liter skalického na 1 korunu a my budeme radi, keď by sme len polovičku dostali a to je špatné hospodárenie. V Uhorsku započína teraz vinohradská kríza. V čom tá záleží? A čo sú jej príčiny?

Pod krízou rozumiem úpadok ktoréhokoľvek odboru národohospodárskej práce. Úpadok tento môže nastať pri všetkých produktoch roľníckych, tak ako aj priemyselných. V Uhorsku upadá vinohradníctvo! Nenie to zvláštne? Či sa teraz menej produkuje ako pred tým? Oj nie, o mnoho viacej, tak že máme ohromný nadbytok vína v pivniciach našich. V posledných 10 rokoch sa v Uhorsku ohromné priestory vinnou révou zasadili, nie len starodávne vinné „hrady“ t. j. kopce, všetky boli rekonštruované, na novo vysadené, ale aj na Dolnej zemi, kde pred tým o vinnej réve len z chýru očuli, obrovské piesočnaté lány boli vo vinohrady obrátené.

Dnes Uhorská krajina každoročne už produkuje toľko vína, že ho nenie v stave, konzumovať. Čo teda s ním? Gazdovia ho predávajú za pohlavok, bedákajú a nadávajú, vína majú mnoho a nevedia čo s ním.

Najprirodzenejším prostriedkom by bolo, vývoz za hranice zorganizovať a našť našim vínam trh v cudzozemsku, kde zpeňažené by byť mohli. Pozrite koľko vína sa vyváža z Francúzska, z Talianska atď. Len naše vína nemajú odbytu.

Viete prečo je to? Rozpoviem vám.

V Nemecku, v Berlíne ako som čítal v novinách, na vofaktorých krémach sú tieto nápisy: „Hier wird kein ungarischer Wein ausgedient!“ po slovensky: „Tu sa nepredáva žiadne uhorské víno!“ Čo ten Nemeck pod tým menom „ungarisch“ rozumie? Toľko ako falošný, vyrobený, zpančovaný, tak teda nápisom týmto láka hostov ku sebe, na vedomie im dávajúc, že nemá žiadneho „fabrického“ = uhorského vína, ale len víno pravé.

Pýtam sa ale, kto to boli tí lotri, ktorí na toľko zkazili dobré meno a chýr nášho uhorského vína? Ktorí sú to tí dobrodincovia, toho utrápeného vinohradníckeho ľudu, ktorí mu znemožnili odpredať svojho jediného dôrobku? Ktorí sú to tí páni, čo nám a nášmu vínu v Nemecku tak chýrečné meno pripravili?

Boli tí, ktorí u nás v Uhorsku všetok obchod majú v rukách, ktorí i s menami svojimi už značia nesolidnosť obchodní, boli to tak zvaní „vinný veľkokupci“ ako páni Engel, Léwy, Sonnenschirm, Zwiebelduft atď., ktorí do cudzozemska lífovali milióny hektolitrov vína, ktoré sa im v jejich pivnici, z cukru z liehu (špiritusu) a z vody urodilo. Takýto a im podobní iní krkavci znemožnili speňaženie vína na úhor ubohého ľudu vinohradníckeho.

Dalšie príčiny v budúcom čísle opíšem.

Vinohradník.

Kupujte v potravnom spolku!

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy).

Podvilk (Or. stol.) Ani som nevidel, ani som neslyšal! Čože? To že naši Icoikovia chcjú nakazeným mliekom židovským zapríčiniť zrušenie jeruzalemské v našej milej obci. Ažpráve máme veľa krčiem (židovských) v ktorých sa zemiakového čili krumpľového špiritusu až príliš mnoho mína, pre zemanstvo naše ale tak sa mi vidí je prislabý Littmann; lebo židáckovia naši veľmi sa usilujú vycigániť od vrchnosti licenciát (povolenie) i pre zemanstvo; hadám už len preto, že sú ochrancovia našich töhötómov?!

Nemienim teraz občania drahí! na riečicu vziať ani Bernarda, ani krivonosa, ani Littmanna, ani zeleného žida zo psárne, jedine tých spolubčanov, ktorí ťažko vymozolované americkanske haliere nosievajú ku spomenutým icikom. Nejedna rodič, majúci synov korhelov; nejedna manželka, majúca muža ožrana; zavzdýchne so mnou, aby Boh odvrátil od nás túto morovú ranu; a ešte vrelejšie zavzdýchne so mnou muž statočný, majúci manželku ožranicu! Bohužia! zriedka sa nachodí v dnešnej tvrdej dobe u nás človek, ktorý by bol stály v dobrom. Vidme živý príklad! Jedon občan u nás prisahal od pijatky. Z počiatku bol poriadnym chlapom a nepil viac, pomáličky ale zmizla v ňom oškľivosť k opilstvu. Ako? V dolnej krčme videl známeho, veľmi milého muža. „S ním musím hovoriť“ myslí si a ide ta. — „Pani kmotra u krivonosa veľmi zle vyzerala, musíš ta ísť a vidieť, čo je vo veci.“ myslí si a ide dnu. Pred Bernardom stojí známy a volá: hé! poď na pohárček a slovičko! Ide i tam. Pije tu i tam i na tretom mieste jednu, dve, tri skleničky, pustí sa do rozhoru; pustí sa do reči, zabudne sa a pri desiatej sklenke je ešte tu. Od toho času je spomenutým starým opilcom, ano ešte horším, ako bol predtým. Či taký človek nenie ranou morovou pre manželku a dieťky svoje? Či taký človek nenie horší než to nerozumné hovädo, než to drevo, než ten kameň, lebo toto dá sa múdre upotrebiť, on ale nie?! K čomu vedie opilstvo? K tomu, že opilec ohlupuje, že znižuje stav rozumnosti, oslabuje mozog s pokolenia na pokolenie. Ó a kto že by si nežiadal rozumnosť, múdrosť? Múdrym človekom byť, veru je to vec nielen lichotivá márnosti našej, ale je to vec aj opravdive chvalitebná pred Bohom i pred svetom, ponač na to dal nám P. Boh rozum, aby sme s ním nadobúdali múdrosť. Opilstvo ale obzvláste z pálenky je prekážkou opravdivej rozumnosti. Ožran je hneď ohlúpený, lebo jeho vnútorný stroj modzgu i srdca, rozumu i duše sa od špiritusu pokazi. Takému človeku rozum zastane, prestane myslieť, prestane rátať, naučiť nemožno ho nič, menovite to nemožno mu natrúbiť, že svojou nemiernosťou škodí škodí si najviac. Čo na to poviete vy američanky, ktoré od vašich mužov obdržané groše vydávate na krumpľový špiritusu? Co na to poviete vy američanky, ktoré vnočnú hodinu odbavujete v chýžach vašich pri goralky traktu a tance; kdežto mužovia vaši potia sa v dielni, chcjú vám vymozolovať každodennú skyvu chleba? Nebojíte sa hnevu a trestu Božieho? Čítal som jednu pravdu plnú poviedku. Rozličné choroby hádaly sa, ktorá z nich mala by zaujať prvé miesto pri smrti. Jako sa takto hádaly, vyruší ich nenadále krik, spev, hudba a zjaví sa ženská bujná, so smelým pozorom a s ňou huf ľudí, na jednej strane kuchári, kuchárky a opilí chlapi, na druhej strane samopašní mládenci a dievky nehanblivé, ktoré pri muzike tančily; meno smelej ženskej bolo nemiernosť. Rukou dala znak a obrátila sa ku shromaždeným chorobám: „Ztratíte sa, vy naničhodná háveď, a neopovázte sa odberať mi prvenstvo, ktoré ja zasluhujem za služby, ktoré preukazujem našej mocnej panovníci smrti.“ Či vy všetky nepochádzate zo mňa, či som vám nie ja všetkým matkou a koreňom? Mne patrí prvé miesto! Táto reč sa zalúbila smrti, i posadila nemiernosť na pravicu svoju. Slováčkovia! ktorí obľubujete pálenku, špiritusu, hovorte či toto podobstvo nenie plné pravdy?? Nemiernosťou v pijatike príťahuje si človek najviac choroby a aj predčasnú smrť. Oh dalo by sa o tomto rozpisat! Rozmýšľaj Slovač, čo keď učiníš, zostaneš národom cteným, národom poctivým. Odrieknime sa praví Oravčania nemiernosti v pálenke a nebudeme sebe podtínať svoj život zahubnými sekerami nemiernosti a iných neprávností. Daj Bože!

Sárnan.

Nádaš. V Nádaši nič nového, keď už toľko mesiacov žiaden chýr o ňom? Co by nebolo, len nenie, kto by bol písal. A preto osmelujem sa ja niečo sdeliť. — predovšetkým spomeniem to, že predstavení obce našej 13. večer navštívili veľkomožného nášho pána farára a ablegáta z príležitosti 50 ročných jeho narodeniu a poďakovali sa mu za všetky tie dobrodenia, ktoré z jeho lásky a štedrosti obišahli. Spolu priali mu, aby ho Boh nebeský ku blahu našej obce a celého národa Slovenského dlho živil ráčil. Len Boh nebeský vie o tých veľkých obetách ktoré on na okrášlenie kostola, ku zachovaniu našej katolíckej školy, na podporu obce a chudobných priniesol. Boh mu zaplať vo večnosti! — V našom potravnom spolku stala sa premena. Bývalý obchodník vystúpil, na miesto neho vyvolený je Jozef Jakubec náš občan. S novým obchodníkom zaviedli sme aj nový poriadok, denné kasírstvo, čo sa veľmi páči nám. Len to mi neide do hlavy, prečo sa len odňahujú pre mnohí od svojho spolkového sklepu? Hovorí sa, že aj jedon páni búri proti spolku, odvádzajú ľudí; že keď on vystúpil z neho, musí sa rozpadnúť; že ten osud očakáva aj „Katolícky Kruh“, aj „Uverkový Spolok“; že ten páni svádza mládež, aby nie v „Kruhu“, lež u žida si usporiadala zábavu na hody. — Mládež nedala sa sviesť! — Asnád vy mužovia dáte sa omámiť? — U nás bohuziaľ! — zase sa začínajú lúpeže a rozličné zločiny. Nášho obchodníka nie darmo navštívil volaký zloděj. Vlomil sa mu do maštale a z nenávisti, lebo pomsty chcel ozebráčiť alebo zabíť jeho kravu. Popíchal a do polovice prerezal jazyk kravy. Také veci len hovädo v ľudskej koži môže vykonať. — Obieračky v našich bielohorských vinohradoch sú veľmi smutné. Veľmi málo hrozno! Budúce zase niečo sdeliť. * *

— Mor. Sv. Jány. Ctený pane redaktor!

Veľmi mňa dotkla správa ostatného čísla nášho „Pokroku“ z Búr Sv. Mikuláša. Prečo je, že skoro všetky susedné obce majú už založené potravné spolky a bohaté Búre nie? Veď je chudobnejší ľud u nás a na okolí jako na Búroch? To môže byť len ľahostajnosť bratov Búranov, ktorý nechcú uveriť a pochopiť výhody takového spolku. Som 24 rokov vo Sv. Jáne, 22 rokov som kupoval všetko u žida. Najlacnejšie múku za 20 kr. ktorú dnes mám za 14 kr. Petroleum za 19, dnes za 14. Šošovicu najpeknjšiu miesto 36 za 22. Najľahšiu rížu miesto 40 za 26 atď. Krome toho som dostal ku koncu 1 obchodného roku novoročné dla nákupe za 4 zl. 50 kr. a úroky akcie daroval spolku. Nenie toto pozhnanie pre nás? Nemáme na veky ďakovať tým mužom, ktorý tieto spolky utvorili a usilujú sa aj inde do života uviesť? Preto bratia Búrania poslušnite Vášho milého p. kaplána a učiteľa, ktorý za Vaše vlastné blaho sa usťávajú a složte účastiny čím skorej, že by ste aj Vy šťastní boli pozhnaní, ktoré potravný spolok donáša.

17. bež. mesiaca bola i u nás veľkolepá školská slávnosť z príležitosti 100 roč. narodenia Fr. Deáka. Tu ukázali naši p. učitelja, že nie sú oni „buríci“ nie sú oni „pansláci“. Zvlášť p. rector vynikal s jeho včernú prednáškou, ktorá na návrh v. p. dekana v celom obsahu do protokolu školskej stolice vnesená byť má. Večer usporiadali tí, že učitelja s kolegami sekulskými v „Prokope“ večierok pri ktorom i jednotliví údovia sv. janskej „Germanie“ účasť brali. Hovorím len jednotlivý, lebo ostatným „veľkomožným“ je „Prokon“ „učiteľ“, remeselník, atď. len „Schmarn“ bárs i na taký výtečný deň. Sv. Jánan.

— Z Dolnej Krupej. Potešiteľnú novinu môžem sdeliť z obci našej čitateľom „Pokroku“. Včul, keď príroda vymiera a všetko k odpochku sa chýli, povstal dobrý a silný duch v srdciach našich krupanov a k životu sa hlási. Nechcú oni, jak tá príroda mŕtví byť a spať, lež chcú mať jarý, zdravý spoločenský život.

Minulú nedelu, 18. októbra, síšlo sa na farskom dvore vyšej što rozumných občanov a pod predsedníctvom vel. p. farára Antona Rácz uzavrelo, že založia katolícky čítací kruh. Po oduševňujúcich slovách p. farára predčítané stanovky bez premeny prijaté byly a nasledovala voľba predstavenstva kruhu. Predseda: v. p. Anton Rácz farár, správca Stefan Ravasz kaplán; dočasný zápisník pán organista, Martin Lahvička. Riadiťskými údy sa stali: Jozef Bohunický, Jozef Jarábek, Ján Udvarnocký, Jozef Fiba, Matej Bohunický starší, Pavel Bachratý, Andrej Zachar, Ján Fiba, Stefan Stríž,

Štefan Jarábek, Štefan Škoda, Augustín Krizán. Náhradnými údami: Ján Škoda mladší, Jozef Drozda, Justin Chynoranský.

Veľká je nad týmto radost mnohých našich občanov, ktorých túžby založením tohoto kruhu vyplnili sa, lebo v ňom vidia zárodok nášho budúceho zveladenia. A veru drahí moji, jestli chcete vidieť dni lepšie a radostnejšie než včul, to od nikoho iného neobčakávajte, jak od tohoto novozaloženého kruhu. Tu sa naučí mládež miernosti, šlachetnosti, starší tu naleznú sebe súc spoločnosť, mnohokrát radu a poučenie. Odtiaľto má povstať šťastie mnohých rodín a hospodárske povznesenie celej obce.

Daj nám Pán Boh, aby nám k tomuto slúžil tento novozaložený kruh!

Jeden prítomný.

— Fishkill. N. Y. Amerika. Ctený pane redaktor! S radostou čítam váš milý „Pokrok“ a sledujem všetky pohyby v mojom rodnom kraji, u nás v Amerike máme tiež rozličné spolky, sú to väčšinou spolky podporujúce: tak náš Nár. Slovenský Spolok, I. Slov. katolícka Jednota a mnoho iných. Tu je veľká sloboda čo sa spolkom týka, spolok bez všetkých obtíží môže si založiť bársaké náboženstvo, bársktorý národ. Svornosť je tu veľká, my sme všetci za jedného a jeden za všetkých.

I. Kat. slov. Jednota platí dedičom v prípade smrti svojho úda, 900 dollárov, v prípade zomretia manželky dostane pozostalý muž 300 doll. úmrtnej podpory, keď zomre úd slobodný lebo vdovec, dostanú dedičia 600 dollárov. Takéto vysoké podpory sú veľkým dobrodením pre sirotu a vdovu. Milí bratři v Kristu a v národe, aj vy máte doma spolky, kruhy, potravné spolky, vážte si ich, podporujte ich, nenoste vaše mozole krivonosom, ktorí všade a vo všetkom sú proti Vám. Berte si príklad z nás, organizujte sa a znášajte sa svorne jako krestania a Slováci. Srdečný pozdrav všetkým krajanom.

Štefan Baňavčí.

— Z Radimova. U nás sa už rozdávalo novoročné v potravnom spolku, naše ženičky si to veľice pochvalovali a boli celé uradostené. Dostali všeličoho čo predtým nikdy, cukor, kávu tak nebrali, ale viacej také veci, ktoré potrvajú, aby sme mali nejakú pamiatku a darom je, my ženy už najradšej nejaký ten ručníček, stužky, (toho sa u nás moc potrebuje) dávali aj lampy, mlynky na kávu atď. Staršie gazdinky pobrali si zase pekné valašské papuče, aby ľahšie mohli do spolku šupkať, veru som sa aj zasmiala, keď som v Radimove videla, jako svojim nožkam jedon gazda pri mlátení žentúrom pomáhal, aby ho ostiny nepichaly, behal si v papučach, bolo to smiechu. Teda novoročnému sa všetko tešilo, len naša pani rychtárka nie, lebo tá dostala veľice málo — a či nič. Že má do spolku veľice ďaleko a že cukr je v Holiči lacjší nežli ve spolku a káva že je u phana z Galicie tiež lepšia. Škoda, škoda že ani múdre hlavy rychtárske nevedia kam patria a že pekné oči rychtárčine nevidia kde je pravda a kde je všetok ľud. Napravte sa tetičko rychtárko zakáď je čas!

Tereška v papučach.

Bojujme proti alkoholizmu.

XIII.

Raz usniesly sa kukučky jedneho lesa, že vykynozia všetkých slávikov, lebo nemôžu strpeť, aby sa v lese aj iný hlas ozýval krom jejich kukukánia. I prenasledovali slávikov všeliakým spôsobom; klevaly a homily ich lesom kládly vajcia svoje v hniezda jejich, aby i medzi slávikami rozmnožily plemä svoje.

Avšak slávici boli opatrní, vyhýbali sa dravým kukučkám, rozbíjali cudzie vajcia v hniezdach svojich a chránili svoje mláďatá. Časť ich v inom lese hľadala domov nový a tí, ktorí zostali verní hniezdam svojim, v tichosti učili mladé svoje spevu, plaču slávičieho a v mnohých prenasledovaniach na živote udržovali plemä svoje.

Ktože by nevidel v tomto obraz obnárodnovacieho boja Maďarov proti nám? kto by si neželal, by sme tak udržovali plemä naše na živote, jako tí slávici? Lebo kto nevie, že neni písané vo večných súdoch Boha, že by mali jestvovať len kukučky a žiadni slávici?

Avšak ziaľ! My nápojom jedovatým otupujeme rozumy a srdcia svoje a nedbalosť naša

otvára bránu kukučkám v slávičie hniezda naše. V slepote svojej nerozoznávame vajcia slávičie od vajec kukučky a ponevác tieto zdajú sa nám byť väčšími a krajšími, vylietame ich na úkor plámenu svojmu! Nedbalosť naša rozmnožuje plemä cudzie a slávičie plámeno slovenské hynie vždy viac a viac.

(Dokončenie.)

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

Zimne hospodárske školy. Na Morave, vôbec v celom Rakúsku máme v každom okolí zimní hospodársku školu pre sedliacku mládež zariadenú, kde sa mládež z celého okolia zhromažďuje a vo svojej materinskej reči o hospodárstve prakticky i theoreticky vyučuje. Najhlavnejším predmetom je v školách týchto tá čiastka zemedelstva, ktorá okoliu hospodárskej školy najviacej zodpovedá, tak na príklad vo Bzenci je hlavným predmetom vinohradníctvo a zeleninárstvo, v Rožnove ovocinárstvo, v Brode hospodárstvo.

Školský rok trvá od 1. novembra 1903 až do 30. apríla 1904. Prijatý môže byť každý sedliacký mladík, ktorý odbavil obecnú školu. Za 12 zlatých mesačne dostane každý úplné zaopatrenie a každý usilovnejší poslucháč dostane štipendium 15—25 zlatých.

Hospodárska škola má účel ten, by synkom roľníckym v krátkej dobe a pri malých výlohách poskytla odborné vzdelanie, aby svoj majetok časovým pomerom a požiadavkám primerane spravovať mohli. Sbor učiteľský pozostáva z odborných sil učiteľských, krem týchto učia na ústave: katechéta mravouku, právnik hospodárske zákony, zverolekár zverolekárstvu, poľesný lesníctvi, grutovní úradník o pozemkovej knihe, zahradní zahradníctvo, štepárstvo a pestovanie ovocných stromov. Učia sa domá-cemu priemyslu, mliekarstvu atď.

Najbližšie takéto školy sú k nám zimní hospodárske školy v Bzenci, v Uh. Brode, a v Rožnove, neškodilo by, keď by si tak v zime naši hospodári tam vyjeli, vec si pozreli a svojich synkov tiež takýmto spôsobom vychovávali. Takový výlet by nestal viacej ako 2—3 koruny a bol by pre našich hospodárov i jejich synkov veľmi užitočný.

Co nového doma.

Kriza. V minulom čísle sme oznamovali, že bude ministrom Lukáč, jeho ministerstvo rodí sa do dnes, ale ešte neni na svete. Cestuje sa z Pešti do Viedne a z Viedne do Pešti, radia sa veľkí páni, ale nejde to. Zajeli hlboko do blata a včul nedajbože ven.

Jeho Veličenstvo už viacej rázy prijal ministra Lukáča, ale vyjednávanie nemalo žiadneho výsledku a nebol ani poverený so sstavením ministerstva. Apponyi má byť ministrom vnútra. Staroliberáli majú strach.

Kossuthisti sa radia a voz krajiny klesá neustále.

Nové ministerstvo má byť v sobotu vymenované, či to bude už túto sobotu nevieme.

Drobné zprávy.

— Z Holiča nám jedon nádenik píše, že tam na okoliu majú jedneho veľmi neľudského úradníka, ktorí veľice nesvedomite a surovo zachádza s ľuďmi, vyhráza palicou a neváži si sedliaka ani tolko, čo panského vola. (Tie časy, keď nad robotníkmi stáli židia a páni s palicami, už prešly chvalobohu, dnes nie sú ľudia viacej otrokmi a nemusia nimi byť. Sčazujte sa u predstavených vyšších a pripomente tomu pánovi, že všetky panské nivy, všetky polia bez rúk robotného slovenského ľudu stanú sa pustatinou. Red.)

— Za kaplána do Unina vymenovaný bol vlp. Michal Nemec rodák z Burov. Unin a Radimov dostali v ňom horliveho kňaza a pracovníka za dobro ľudu.

— V sobotu 24. okt. slávi sa pri skalickej spolkovej mliekarni rovnosť (glajcha). Pánu staviteľovi a delníkom blahoželáme, že sa tak usilovali.

— Výnos skalických operácií klesnul oproti minulým rokom o polovicu, niekde aj o dve tretiny. Cena muštu 17—20 zl. za Hl.

— Členovia Radošovského gazd. potravného spolku splácajte podiely u pokladníka, stanovy budú o krátky čas v poriadku.

— Kto chce pristúpiť za člena mliekarského družstva v Skalici, nech sa hlási u pokladníka Jozefa Hasičky.

Kukátko.

VIII.

V tom stave manželskom to všeliaké býva: hneď sa hrdličkujú a hneď zas kučkujú a flinkujú alebo zauškujú, ale pritom všetkom ich pán Boh maličkými požehnáva. A tak to musí byť v živote: slasť a strasť, radosť a ziaľ, plač a smiech vždy nás sprevádzajú v tomto slzavom údolí a keby sme sa porád len hladkali i to by nám časom bolo protivné. Pán švec mudrlant mal so svojou panimámou často podobné výstupy. Najprv pekne začali spolu hovoriť a potom hneď bolo očuf búchanie a zauškovanie. Raz zachytil som jejich obrázok a ukážem ho cteným čitateľom.

Majster mudrlant sedí na verpánku a hvizda si najprv vianočné potom prejde na tie každodenné. Kedy-tedy si šnupne, napravi kostené bryle na nose, porre na svoju panimámu, ktorá práve doniesla na stól mysu slivkových knedlíkov.

„No, poď starý a daj sa do toho, viem dobre, že to rád jedávaš“ povie žena.

„Veru rád, stará ženičko, si ty len predsa dobré stvorenie na tom božom svete, len kedy si bol pán Boh toho jazýčka trochu ustrihnuť!“

„A tebe keby zas pán Boh bol dal trochu viac chuti a vytrvalosti v práci a menej smádné hrdlo.“

Mudrlantovi pri týchto slovách obličaj sa začervenal, na čele mu naskočila modrá žila a oči sa mu vypúľili ako salamandrovi.

„Million šlakov a dierok! Ty jedna huňa. ani muk viac! Ja zarábam na chlieb a čo teba do toho, keď si kedy-tedy hrdlo ovalám.“

„Čo mňa do toho? Či som ja nie žena tvoja? Či ja sa mám drief, abych nechodila otrhaná a ty všetko, čo vydelaš, prepíšeš v hospode.“

„A ty zase sádzeš do lutrie.“ Zarval švec.

„To je z dešperácie, že som s tebou taká nešťastná.“

Majstrovi mudrlantovi zježily sa vlasy na hlave ako kartáč: pochytil misu so stola i s knedlíkmi a hodil ju o zem, že sa všetky knedlíky po izbe rozkotíľaly, z niektorých slivky vybehly a celá dlážka tak vyzierala, akoby ju múkou, cestom a lekvárom obložil.

„Včul si ich môžeš posbierať“ riekla žena a vytratila sa z izby.

Švec bol hladný a peňazí nebolo, aby mohol ísť do krémi zloš svoju trúnkom zaliať. Začal sbierať knedle po zemi, poutieral každú svojou zasmolenou zásterou, jedol a chutnalo mu znamenite. Keď bol žalúdok nasýtený: dostavila sa i dobrá vôľa a ako keby sa nič nebolo prihodilo, zaspieval si vesele:

To je známa vec,
že som dobrý švec
botky, čizmy dobre látam
a nikoho sa nefakám:
to je známa vec,
že som dobrý švec.

Tá moja žena,
vždy naprčená
navarí mnoho knedlíkov
takých veľkých jak bochníkov:
ta moja žena
vždy naprčená.

Vždy je nabito
moje kopyto
práce mámam vždycky vela
či je týždeň, či nedeľa
vždy je nabito
moje kopyto.

A tak sa to opakovalo u nášho mudrlanta skoro každý deň.

Naučenie: Hnev, prenáhlenie a nerozvažité jednanie už mnoho škody zapríčinily na svete. Zlá obyčaj to mnohých, že v hneve všetko, čo zachytia, ozem hádžu a potom keď nastane pokojná myseľ, lutujú. Kroťme a držme na uzde všetky zlé náruživosti, aby sme my panovali nad nimi a nie oni nad nami.

Dom na predaj

P. Karol Vitkovič

predáva z voľnej ruky svoj hostinský dom v dubovej ulici číslo 383 a aj s prípadnosťami.

Dom má 4 metre dreva, sečnú lúčku na fúrku sena, 4 izby, kuchyňu, komoru, pivnicu, dreváreň, a dobrú studňu.

Kupná cena dľa dohovoru.

Hlásit sa možno pod vyše uvedeným číslom kedykoľvek.

Vzorky zdarma!

Firma kresťanská!

Lodenové sukne,

rôzne barevné, dobrej jakosti, zhotovuje 1 kus po 65, 70. kr., dobierkou zasiela:

Adolf Jelínek

v Lísku, p. Jimramov. (Morava.)

Nehodící sa tovar vezmu franbo zpět a peníze vrátím!

Kto zkúsi, stálym odberateľom zostane.

Ve prospěch Ústředni Matice školské.

Humpolecké súkna

a lodny. Dámske lodny.

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a haveloky, z čistej ovčej vlny v ľavných cenách odporúča:

KAREL KOCIAN,
súkenický a prvý zasielateľský obchod
v Humpolci.

Vzorky k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Kostolné sviece,

pravé voskové, polvoskové,

stearinové hladké i krásnené,

stĺpky, sviečky obetné a stromkové,

sviečky stearinové a parafínové tabulové,

vozové lampášové,

všetky druhy voskového zbožia,

tiež perník struhací,

a jemný zákuskový,

doporučuje najodbornejší zuuod kontinentu, firmy.

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové

zbožie a perník.

v Bystřici pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vyevedčenie z Lublane, Maria Cell, Mi Boleelavi, Parize Dojenu Côte d'Or, Litomerie Prahy atď.

Mnoho šrotu

môže si laeno zaopatřit každý roľník u

F. Kúcky.

V Skalici: potočná ulica.

Šrotojem s benzinovým motorem.

Kto chce mať

Novú Domovú Pokladnicu

nech sa čo najskôr prihlási lebo už ju rozposielame.

Nahrobné

pre našich milých v Pánu

zosnulých predáva za mier-

né ceny v pekne úprave a

trvalom zlatený aj s ka-

menom od 13 až do 60

Korun u

Rudolfa Detony

Cenníky

križe

Staré sa tiež pravým

zlatom a striebrom ob-

novujú.

Tiež za veľmi ľavné ceny

u

v Uh. Skalici.

zdarma!

Jediná dielna na Morave pre výrobu huslí!

Josef Lidl, Brno, (Morava)
Zelný trh č. 11.
(ve vlastním domě)

Továrna výroby hudobných nástrojov.

Prisazný znalec c. k. zemského súdu.

Cenník na požiadanie zdarma.

Vývoz do všetkých dielov sveta.

Mydlo "Palacký"

je najlepši český vý-
robock.

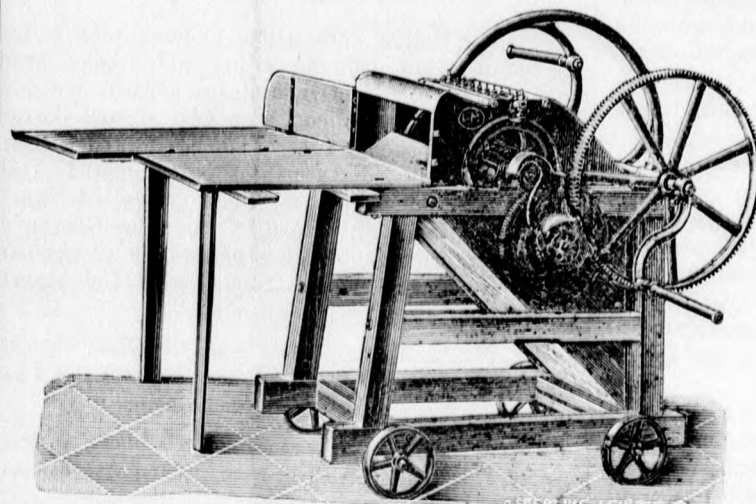
Práca ľahká
účinnok prekvapujúci!

Prádo biele ako sneh!

Ján Vilímek,
továrň na mydla v LIPNIKU,
nad Bečvou. (Morava.)

PÁNI HOSPODÁRI!

MICHAL TRESKOŇ, fabrikant hospodárskych strojov V BYTČI (Nagy Bittse.)

Netreba vám viacej hospodárske stroje z cudziny alebo od firm nani nepriateľských drahsie kupovať, lebo moje výrobky dosiahly značnej dokonalosti. Odporúčam svoje najnovšie:

Mlátačky
s oceľovými guľicovými ložiskami, ktoré idu o polovicu ľahšie, než ktorekoľvek ine

Žentúre dlanajnovších modellov. Zlepšene rajtáre. Výborné sečkovice amerického a anglického systému. Triery. Struhadlá na burgiňu. Šrotovníky na zrno. Stroje na siatie. Pluhy a brány. Stroje na rezanie kapusty. Mačkadlá na syr, borievky a hlinu. Železné mangly na prádo, decimálne váhy a stroje na lámání stromovej kóry pre garbiarov.

Cenníky zaslem na žiadost zdarma a franco.